ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра безпеки життєдіяльності
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«01» вересня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи охорони праці та цивільного захисту
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 075 «Маркетинг»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Маркетинг»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Рибалка Катерина Анатоліївна
(прізвище, ім`я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус складено на підставі типових програм з дисциплін основи охорони праці та цивільного захисту для вищих навчальних закладів.

Навчальна дисципліна «Основи охорони праці та цивільного захисту» є нормативною дисципліною, що включається в навчальні плани як самостійна дисципліна та передбачає вивчення загальних питань охорони праці та цивільного захисту з урахуванням особливостей підготовки бакалаврів за відповідними напрямами підготовки та майбутньої професійної діяльності випускників. Надзвичайно важливе значення має також ґрунтовна підготовка майбутнього фахівця в законодавчому, нормативно-правовому та організаційному аспектах охорони праці та цивільного захисту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, і лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я й працездатності людини в процесі праці, формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері охорони праці та цивільного захисту (ЦЗ).

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			VII	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	38		38	
лекції	30	1	30	
лабораторні роботи				
практичні заняття	8		8	
Самостійна робота, у т.ч:	52		52	
підготовка до аудиторних занять	10		10	
підготовка до контрольних заходів	12		12	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			**залік**	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Основи охорони праці та цивільної безпеки» є надання знань, умінь, формування компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях та приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Завдання дисципліни «Основи охорони праці та цивільної безпеки» є набуття студентами знань, умінь і здатностей ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов`язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності також передбачає засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Безпека життєдіяльності», «Статистика» та основні дисципліни професійно-орієнтованого циклу.

Постреквізити дисципліни. Знання та навички, отримані після вивчення дисципліни можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх маркетологів.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Основи охорони праці та цивільного захисту» є здобуття студентами таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність розуміти цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини в Україні.

ЗК2. Вміння дотримуватися моральних, культурних, правових та наукових цінностей суспільства та ведення здорового способу життя.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально на основі етичних принципів, прагнення до збереження довкілля.

Заплановані результати навчання.

РН12. Набути навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

РН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань, поваги до різноманіття та міжкультурності, а саме в результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні питання законодавства України з охорони праці, права і обов'язки робітників;
- порядок розслідування і обліку нещасних випадків і аварій; методи вивчення виробничого травматизму і професійних захворювань;
- основні положення системи стандартів безпеки праці;
- основні вимоги безпеки при виконанні різних технологічних процесів і експлуатації машин та обладнання;
- основні питання пожежної профілактики і засобів гасіння пожеж; проведення ідентифікації, дослідження умов виникнення і розвитку НС та забезпечення скоординованих дій щодо їх попередження на об'єктах господарства (ОГ) відповідно до своїх професійних обов'язків;
- обрання і застосовування методик з прогнозування та оцінки обстановки в зоні НС, розрахунку параметрів уражальних чинників джерел НС, що контролюються і використовуються для прогнозування, визначення складу сил, засобів і ресурсів для подолання наслідків НС;
- розуміння, розробка і впровадження превентивних та оперативних (аварійних) заходів цивільного захисту;
- інтерпретування новітніх досягнень в теорії та практиці управління безпекою у НС;
- забезпечення якісного навчання працівників ОГ з питань ЦЗ, надання допомоги та консультацій працівникам організації (підрозділу) з практичних питань захисту у НС;
- оцінювання стану готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями та показниками.

вміти:

- оцінити технологічні процеси з точки зору охорони праці, розробити засоби захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впроваджувати їх в практику для попередження нещасних випадків, профзахворювань і покращення умов виробництва;
- користуватися довідковою та нормативною літературою;
- визначати коло своїх обов'язків за напрямом професійної діяльності з урахуванням завдань з ЦЗ;
- знати методи та інструментарії моніторингу НС, побудови моделей (сценаріїв) їх розвитку та оцінки їх соціально-економічних наслідків; приймати рішення з питань ЦЗ в межах своїх повноважень.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;
- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація);
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1 (Правові та організаційні основи охорони праці. Основи фізіології та гігієни праці. Основи пожежної безпеки)					
Тема 1. Основи законодавства України з охорони праці. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні положення законодавства про охорону праці.	4	2			2
Тема 2. Гарантії прав на охорону праці. Права на охорону праці під час укладання трудового договору та під час роботи. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Забезпечення працівників спецодягом, іншими засобами індивідуального захисту, мийними та знешкоджувальними засобами.	4	2			2
Тема 3. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Організація та управління охороною праці на підприємстві. Служба охорони праці підприємства. Фінансування охорони праці на підприємстві. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників.	8	2			6
Тема 4. Виробничий травматизм і професійні захворювання. Класифікація виробничих травм і професійних захворювань. Розслідування нещасних випадків і профзахворювань та аварій на виробництві. Відшкодування шкоди при втраті працездатності робітника.	6	2			4
Тема 5. Гігієна праці та виробнича санітарія. Поняття про виробничу санітарію та гігієну праці. Визначення шкідливих та небезпечних виробничих чинників. Аналіз умов праці.	8	2	2		4
Тема 6. Виробниче освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Характеристики освітлення. Заходи щодо оптимізації виробничого освітлення.	6	2	2		2
Тема 7. Основи електробезпеки. Дія електричного струму на організм людини. Види ураження електричним струмом. Заходи захисту від ураження електричним струмом.	4	2			2
Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах. Сутність пожежі. Причини виникнення пожеж. Показники пожежовибухонебезпечності речовин і матеріалів. Категорії приміщень і будівель за вибухопожежною і пожежною небезпекою.	6	2			4
Разом за змістовим модулем 1	**46**	**16**	**4**		**26**
Змістовий модуль 2 (Державна політика України у сфері цивільного захисту. Планування заходів з питань цивільного захисту. Оцінка стійкості роботи об'єктів в НС. Техногенні аварії з вибухами на вибухонебезпечних об'єктах)					
Тема 9. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації та їх класифікація. Загальна характеристика можливих наслідків надзвичайних ситуацій в Україні. Характеристика осередків ураження, що виникають при застосуванні сучасних засобів ураження. НС, причини виникнення та складові системи їх моніторингу. Територіальний	6	2			4

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації НС, стану впровадження превентивних заходів щодо зменшення їхніх масштабів.					
Тема 10. Державна політика України у сфері цивільної безпеки. Єдина система цивільного захисту України. Режими її функціонування. Історія виникнення цивільного захисту. Правова основа цивільного захисту. Основні напрями державної політики України у сфері цивільного захисту. Організація цивільного захисту на об'єктах господарювання. Режими функціонування.	6	2			4
Тема 11. Сили цивільного захисту України. Склад сил цивільного захисту України. Завдання сил ЦЗ України. Склад та призначення аварійно-рятувальної служби.	8	2			6
Тема 12, 13. Основні заходи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у сфері цивільного захисту. Оповіщення та інформування. Укриття у захисних спорудах. Евакуаційні заходи. Інженерний захист території.	8	4			4
Тема 14. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання. Класифікація вибухо-, пожежонебезпечних зон. Характеристика ступенів руйнування. Визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Визначення ступеню їхньої вогнестійкості. Противибуховий та протипожежний захист ОГ, основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж.	8	2	2		4
Тема 15. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного і хімічного зараження. Характеристики зон радіоактивного, хімічного зараження. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними (РР) та небезпечними хімічними речовинами (НХР) під час аварійного прогнозування можливої обстановки. Визначення комплексу заходів захисту персоналу і матеріальних цінностей ОГ та АТО у разі виникнення аварії на радіаційно чи хімічно небезпечному об'єкті.	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 2	**44**	**14**	**4**		**26**
Усього годин	**90**	**30**	**8**		**52**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Основи законодавства України з охорони праці.	2
2	Гарантії прав на охорону праці.	2
3	Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці.	2
4	Виробничий травматизм і професійні захворювання.	2

5	Гігієна праці та виробнича санітарія.	2
6	Виробниче освітлення.	2
7	Основи електробезпеки.	2
8	Основи пожежної профілактики на виробничих об`єктах.	2
9	Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
10	Державна політика України у сфері цивільної безпеки. Єдина система цивільного захисту України. Режими її функціонування.	2
11	Сили цивільного захисту України.	2
12, 13	Основні заходи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у сфері цивільного захисту.	4
14	Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання.	2
15	Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного і хімічного зараження.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Визначення параметрів мікроклімату на робочих місцях	2
2	Визначення концентрації шкідливих парів та газів в повітрі робочої зони	2
3	Ідентифікація зон руйнувань при вибухах конденсованих вибухових речовин і газоповітряних сумішей.	2
4	Визначення ступеня хімічної небезпеки суб´єктів господарювання та адміністративно-територіальних утворень	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	10
	підготовка до контрольних заходів	12
	виконання курсового проекту або роботи	-
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Тема 2. Соціально-економічне значення охорони праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Тема 3. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації. Система державного управління охороною праці в Україні. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.	30

	Тема 4. Порядок розслідування обставин і причин виникнення професійних захворювань. Розслідування та облік аварій. Методи аналізу виробничого травматизму Тема 8. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Тема 10. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та їх ланки. Тема 11. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту. Спеціалізовані служби цивільного захисту. Добровільні формування цивільного захисту. Життєзабезпечення населення у НС. Організаційно – економічні заходи: декларування, ліцензування, страхування, нагляд і контроль, стандартизація та державна експертиза. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Фінансування заходів з ліквідації наслідків НС, відшкодування збитків постраждалим. Порядок надання фінансової допомоги та схема опрацювання зведень щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету. Тема 13. Радіаційний і хімічний захист населення і територій. Медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Психологічний захист населення.	
	підготовка до екзамену	-
	Усього годин	**52**

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю знань: письмовий, усний.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка кожного зі змістових модулів визначається як сума балів за відвідування лекцій, виконання практичних робіт та відповідей на тестові питання відповідно.

Порядок оцінювання студентів зі змістового модуля 1 «Правові та організаційні основи охорони праці. Основи фізіології та гігієни праці. Основи пожежної безпеки»

№ з/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій, бал	8
2.	Контрольна робота (тести), бал	68
3.	Виконання практичних робіт, бал	24
	Усього	**100**

Порядок оцінювання студентів зі змістового модуля 2 «Державна політика України у сфері цивільного захисту. Планування заходів з питань цивільного захисту. Оцінка стійкості роботи об'єктів в НС. Техногенні аварії з вибухами на вибухонебезпечних об'єктах»

№ з/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій, бал	7
2.	Контрольна робота (тести), бал	70
3.	Виконання практичних робіт, бал	23
	Усього	**100**

Відвідування лекцій

Присутність студента на лекції оцінюється в 1 бал за лекцію, якщо студент був відсутнім – 0 балів.

Контрольна робота

Формою контролю знань зі змістових модулів є тестування, яке проводиться у вигляді письмових відповідей на питання тестових завдань з урахуванням матеріалу практичних робіт та матеріалу, що охоплює всю освітню програму за даною дисципліною.

Тестове завдання з контролю знань зі змістового модуля 1 складається з 17 питань. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється в 4 бали, неправильна – 0.

Тестове завдання з контролю знань зі змістового модулю 2 складається з 14 питань. Кожна правильна відповідь тесту оцінюється в 5 балів, неправильна – 0.

Практичні роботи

Виконані практичні роботи змістового модуля 1 оцінюються в 24 бали відповідно.

Кожна практична робота оцінюється в 12 балів:

12 балів - відповіді студента на питання грамотні та обґрунтовані; студент вільно, впевнено володіє методиками курсу; опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

8 - 11 бали - студент володіє навчальним матеріалом, на питання відповідає правильно, але потребує уточнень окремих положень, опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

4 - 7 бали - студент володіє навчальним матеріалом, але під час відповіді на питання припускається помилок у визначеннях, вимагає додаткових питань; володіє матеріалом невпевнено, наявні складнощі при рішенні окремих питань тощо;

0 - 3 бали - студент намагається відповідати на поставлені питання, але зовсім не розуміє значення питань, практичне завдання не виконано тощо.

Виконані практичні роботи змістового модуля 2 оцінюються в 23 бали відповідно.

Кожна практична робота оцінюється в 11,5 бали:

11 – 11,5 бали - відповіді студента на питання грамотні та обґрунтовані; студент вільно, впевнено володіє методиками курсу; опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

7 - 10 бали - студент володіє навчальним матеріалом, на питання відповідає правильно, але потребує уточнень окремих положень, опанував теоретичні та практичні навички щодо організації технологічного процесу з точки зору охорони праці, розробки засобів захисту і профілактики від небезпечних та шкідливих виробничих чинників, впровадження їх в практику для попередження нещасних випадків;

4 - 6 бали - студент під час відповіді на питання припускається неточностей і помилок у визначеннях, вимагає додаткових питань; володіє матеріалом невпевнено, наявні складнощі при рішенні окремих питань тощо;

0 - 3 бали - студент намагається відповідати на поставлені питання, але важко розуміє або зовсім не розуміє значення питань, повна відсутність відповіді, практичне завдання не виконано тощо.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається, як середньоарифметична між оцінками змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом або презентацією на відповідну тему; практичне заняття - виконанням практичної роботи за темою пропущеного заняття. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Беликов А. С. Охрана труда на предприятиях строительной индустрии / А.С. Беликов, А. П. Кожушко, В. В. Сафонов и другие. – Днепропетровск : «Федорченко А. А.», 2010. – 528 с.

2. Беликов А. С., Сафонов В. В., Нажа П. Н. и др. Охрана труда в строительстве / Под ред. проф. Беликова А. С. – К.: Основа, 2014. – 486 с..

3. Беликов А.С., Капленко Г.Г., Мацияко В.В., Пушнин Л.П. и др./ Безопасность жизнедеятельности / Под ред. д.т.н., проф. А.С. Беликова. – Днепропетровск: ФОП Середняк Т.К., 2015г. – 636с.

4. ДБН В.2.2-5-97 Захисні споруди цивільної оборони. Будинки і споруди.

5. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» від 6.05.2014 р.

6. ДСТУ Б А.2.2-7:2010. Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. Київ. – Мінрегіонбуд. України, -2010.

7. Закон України «Про аварійно – рятувальні служби». - К. Урядовий кур`єр, 14.12.1999. - №1281.

8. Закон України «Про об`єкти підвищеної небезпеки». – К. 18.01.2001.-№2245- III.

9. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану». - К. Урядовий кур'єр. 14.06.2000.-№107.

10. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування « від 23.09.1999 р. зі змінами та доповненнями.

11. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992р. зі змінами та доповненнями.

12. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. / – К.: Основа, 2016. 267 с.

13. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій від 12.12.2012 № 1400

14. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року

15. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.

16. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання перевірки знань з питань охорони праці» від 26.01.05 р.

17. Основы охраны труда: учебник для студ. вузов / А. С. Беликов [и др.] ; Днепропетровский гос. аграрный ун-т. - Д. : Журфонд, 2007. - 494 с.

18. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями від 24 березня 2004 р.

19. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві від 19 квітня 2019 р.

20. Правила пожежної безпеки в Україні від 05.03.2015 р.

21. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник.– К: Знання-Прес, 2007.– 487 с.

Допоміжна

1. Беликов А.С., Касьянов А. И., Дмитрюк С. П., Устимович Л. Д., Б Годяєв С. Г., Голендер В. А. Основы охраны труда: Учебник для студентов высших учебных заведений Украины III-IV уровня аккредитации. / Под ред., д.т.н., профессора А.С.Беликова. - Днепропетровск:»Журфонд", 2007. - 494с.

2. Беликов А.С., Кожушко А.П., Сафонов В.В., Чесанов В.Л., Капленко Г.Г. и др. Охрана труда на предприятиях строительной индустрии /Учебник для студентов высших учебных заведений с грифом МОН Украины (№ 1/11-7036 від 29.07.2010р.). – Днепропетровск: Федорченко А.А., 2010 – 530 с.

3. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці. Навч. посіб. 2-ге вид.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.

4. ДБН В.2.5.28-2018 Природне і штучне освітлення

5. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С., Цивільна оборона. Навчальний посібник / За ред. Кашина П.І. - Львів, «П.П. Васильович К.І», 2005-338 с.

6. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку

7. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

9. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі. Навч. посіб. / – К.: Основа, 2011. 551 с.

10. Кодекс законів про працю України

11. Методические указания к выполнению лабораторных работ на тему: «Оценка устойчивочти объектов хозяйствования к воздействию поражающих факторов чрезвычайных ситуаций» по курсу»Гражданская защита» для студентов всех специальностей дневной и

заочной формы обучения / Составители: Пушнин Л.П., Капленко Г.Г., Шаранова Ю.Г., Карасев А.Г. - Днепропетровск: ГВУЗ ПГАСА, 2014 – 49 с.

12. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. N 55.

13. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.

14. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. N 255.

15. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.93 р. N 132.

16. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання, доповнене та перероблене. / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, Р. В. Сабарно, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк. За ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. — К.: Основа, 2006 — 448 с.

17. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В.О. Васійчук, В.Є Гончарук, С.І.Качан, С.М. Мохняк. - Львів:Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010.-417с.

18. Положення про розробку інструкцій з охорони праці від 21 червня 2017 р.

19. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. N 994 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат».

20. Пушнін Л.П., Капленко Г.Г. Техногенні аварії з викидом небезпечних хімічних речовині ліквідація їх наслідків. Методичні вказівки, ПДАБА, 2006, 77с.

21. Пушнін Л.П., Капленко Г.Г., Чесанов В.Л. Техногенні аварії з викидами радіоактивних речовин. Методичні вказівки, ПДАБА, 2009.

22. Пушнін Л.П., КапленкоГ.Г. Прогнозування наслідків техногенних аварій. Методичні вказівки, ПДАБА, 2010.

23. Цивільний захист [підручник] / О. І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов та ін./ К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 264 с.

13. INTERNET- РЕСУРСИ

1. http://www.social.org.ua - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України
2. http://base.safework.ru/iloenc - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ
3. http://base.safework.ru/safework - Библиотека безопасного труда МОТ.
4. http://www.dsns.gov.ua – Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій
5. http://www.dsp.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці

Розробник _____ (К. А. Рибалка)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (М. О. Прилєпова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
Протокол від»28» вересня 2020 року № 4